

EXPUNEREA PROFESIONALĂ A ANGAJAȚILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA LA RADIAȚIILE IONIZANTE

Iuliana ERHAN, Olga CERNELEV

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Republica Moldova

Autor corespondent: Iuliana Erhan, e-mail: iuliana.erhan13@gmail.com

Cuvinte-cheie: protecție, pacient, radiație.

Introducere. Beneficiile utilizării radiațiilor ionizante în diverse domenii de activitate sunt incontestabile. În medicină, radiațiile de tip X, gamma, electroni, neutroni etc. sunt utilizate pe larg în scop de diagnostic, terapeutic sau de cercetare. În aceste condiții, radiațiile ionizante pot determina expunerea medicală a populației, iar studiile în domeniu relevă prezența unor potențiale riscuri pentru sănătatea angajaților expuși profesional la acest factor.

Scopul. Evaluarea rezultatelor monitoringului dozimetric individual al expușilor profesional în contextul prevenirii impactului radiației ionizante asupra sănătății personalului.

Material și metode. Au fost examinate rezultatele prezentate de către Laboratorul Monitoring Dozimetric Individual al Agenției Naționale pentru Sănătate Publică privind monitoringul dozimetric individual al expușilor profesional realizat pe parcursul anilor 2019-2021.

Rezultate. Pe parcursul anului 2021, în cadrul monitoringului dozimetric individual au fost cuprinse 351 de obiective radiologice în comparație cu anul 2020 – 318 de obiective radiologice și cu anul 2019 – 270 de unități. Acestea au inclus: 223 de instituții stomatologice, 106 de instituții medico-sanitare, patru obiective industriale, două obiective agricole, un obiectiv de transport și 15 unități de alt tip. Potrivit rezultatelor, în anul 2021 au fost expuși profesional la radiațiile ionizante 1535 de persoane, în comparație cu anul 2020 – 1534 de persoan și cu anul 2019 – 1302 de persoane. Important de menționat că în anul 2021 dozele de expunere la radiații ionizante ale expușilor profesional au variat între 0-1 mSv/an la 948 de persoane din instituțiile medico-sanitare și la 524 de persoane din cabinetele stomatologice. Dozele efective medii anuale au fost cuprinse între 1-6 mSv/an pentru 60 de persoane angajate în cadrul instituțiilor medico-sanitare, iar în cazul a trei persoane dozele au depășit norma ≥ 20 mSv/an. Nivelul de iradiere a expușilor profesional la radiații ionizante s-a situat, la majoritatea personalului expus profesional, sub valoarea de 1 mSv/an, fapt ce denotă respectarea prevederilor actelor legislative și normative de bază implementate în domeniul de radioprotecție la nivel național: Legea nr.10-XVI din 03.02.2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, Legea nr.132 din 08.06.2012 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice, „Normele Fundamentale de Radioprotecție. Cerințe și Reguli Igienice” nr. 06.5.3.34 din 27.02.2001, Hotărârea Guvernului nr. 451 din 24.07.2015 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la radioprotecție, securitate radiologică în practicile de radiologie de diagnostic și radiologie intervențională. Cu toate acestea, s-au depistat și cazuri de suprainradie, ceea ce necesită luarea unor măsuri urgente pentru menținerea unui nivel adecvat de radioprotecție a personalului expus profesional.

Concluzii. Luând în considerare varietatea efectelor radiațiilor ionizante asupra sănătății personalului expus, este indispensabilă respectarea unor principii de bază de radioprotecție implementate la nivel internațional și național. Obiectivul principal al acestora prevede utilizarea radiațiilor ionizante cu maximum de eficiență și eficacitate și, respectiv, cu minimum risc și cost pentru sănătatea angajaților.